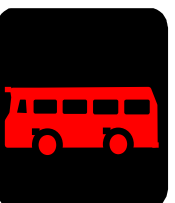
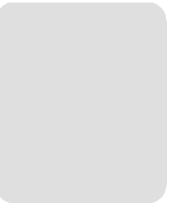

ESTUDI SOBRE LA IMPLANTACIÓ DE MESURES PUSH & PULL PER A ROMOCIONAR EL TRANSPORT PÚBLIC ALS MUNICIPIS DE LA PROVÍNCIA DE BARCELONA

Febrer 2016

Redacció:

Direcció:

Índex:

1. El concepte push & pull.....	3
2. Aplicació a la mobilitat.....	4
3. Objectiu de l'estudi.....	5
4. Metodologia.....	5
5. Quadre resum.....	7

1. El concepte push & pull:

Es parla d'**estratègies push&pull** per referir-se a grups d'actuacions encaminats a variar els hàbits ciutadans sobre un determinat aspecte, que conformen una dualitat de manera que entre elles n'hi ha:

-D'enfocades a **dissuadir** d'un determinat comportament que es considera que va en contra de l'interès general, restringint o dificultant les possibilitats de dur-la a terme (*push*).

- Les que per contra pretenen **incentivar** un nou ús considerat més racional i/o eficient pel conjunt de la societat (*pull*).

2. Aplicació a la mobilitat:

Aplicant aquest concepte a la gestió de la mobilitat urbana, podem considerar típicament les següents tipologies:

- Mesures push: restricció de la circulació de vehicles motoritzats en determinades zones, regulació de l'aparcament, discriminació de l'aparcament per tipologies d'usuaris, peatges per circular, taxes dels combustibles, etc.

- Mesures pull: creació de zones de vianants, eixos amb prioritat o ampliació de voreres; construcció de carrils bici i aparcaments segurs per a bicicletes; millora del servei de transport públic; campanyes de promoció dels modes més sostenibles en general; etc.

3. Objectiu de l'estudi:

Sovint les administracions públiques es plantegen el desenvolupament d'actuacions de mobilitat que tenen la finalitat de limitar o restringir l'ús del vehicle privat. Aquestes actuacions acostumen a estar plenament justificades des del punt de vista tècnic, però sovint, en el moment de la seva implementació, topen amb una oposició política i social, que alenteix o bloqueja el seu desplegament.

El present estudi pretén identificar els elements claus que poden ajudar (o perjudicar) a la implementació d'actuacions de mobilitat *push & pull* i, a partir d'aquest elements, plantejar una estratègia genèrica que permeti anar consolidant les actuacions *push & pull* i anar minimitzant la possible oposició que puguin generar aquestes actuacions.

4. Metodologia:

La base de l'estudi ha estat la realització d'**una vintena d'entrevistes**, presencials o telefòniques, a un seguit de persones que poguessin aportar llur experiència de com afrontar la situació d'introduir un canvi substancial en els paràmetres de la mobilitat a nivell municipal i ajudar-nos a identificar aquells punts bàsics i com encarar-los.

Els casos analitzats de transformació en municipis i ciutats han estat:

- Tarragona
- Terrassa
- Granollers
- Universitat Autònoma de Barcelona
- Santa Coloma de Gramenet
- Argentona
- Vitòria
- Pontevedra
- Torrelodones (Madrid)
- Nantes (França)
- Gent (Bèlgica)

Com a experiència en participació ciutadana s'ha tractat amb:

- Vilanova i la Geltrú

També s'ha parlat amb:

- Lluís Alegre, ATM Barcelona
- Francesc Narváez, ex-regidor de mobilitat de l'Ajuntament de Barcelona
- Ole Thorson, expert en mobilitat d'origen danès

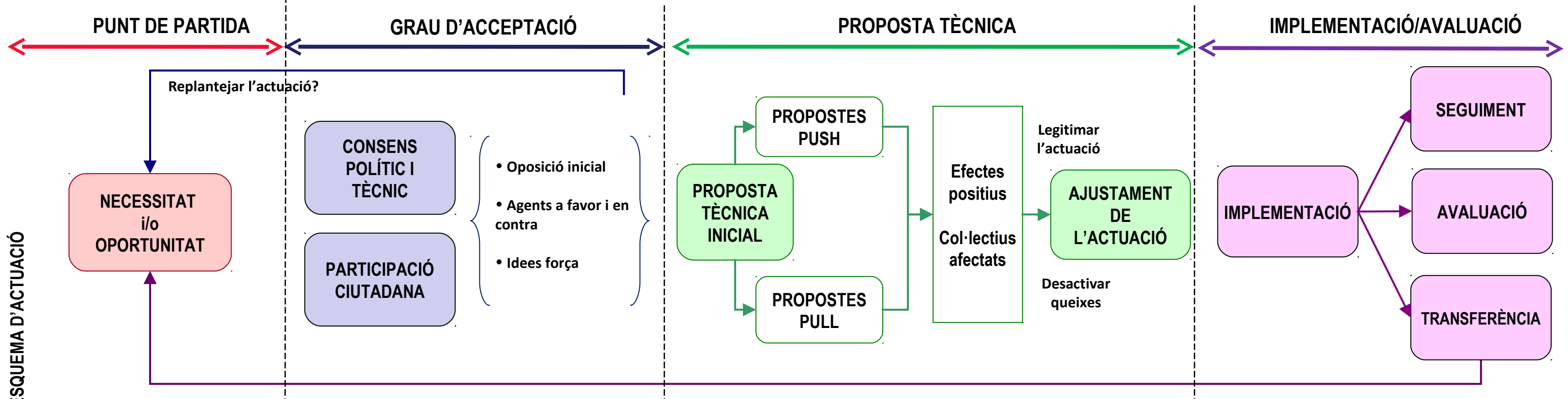
I addicionalment s'ha analitzat els casos de:

- Granges (Suïssa)
- El Versement transport (França)
- Un curtmetrage documental que explica la recuperació de la mobilitat en bicicleta a Holanda

5. Quadre resum:

En la pàgina següent es mostra el quadre resum de les conclusions de l'estudi, que conté:

- Esquema d'actuació
- Directrius
- Preguntes clau a fer-se en cada estadi de desenvolupament del procés

Aportació per a d'altres necessitats/oportunitats

DIRECTRIUS	GRAU D'ACCEPTACIÓ	PROPOSTA TÈCNICA	IMPLEMENTACIÓ/AVALUACIÓ
<ul style="list-style-type: none"> A l'origen un o més factors fan que es plantegi l'opció d'endegar una determinada actuació push & pull. Un factor rellevant pot ser si existeix una percepció social de la necessitat de realitzar l'actuació. Un altre factor a tenir en compte és si la programació d'alguna actuació que afectarà la mobilitat del municipi pot obrir una oportunitat per a iniciar l'actuació <i>push & pull</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Consens polític: convenciment inicial del consistori, creació d'una comissió de seguiment de les diferents àrees implicades. Participació ciutadana: cal planificar tot el procés participatiu en funció de la idiosincràsia i visió dels diferents agents, segmentant-los si convé. En aquesta fase els objectius que perseguim són: <ul style="list-style-type: none"> Identificar punts de vista, tant els favorables com els oposats Identificar les idees força que justifiquen el projecte Identificar els agents socials que poden jugar un paper rellevant en la consolidació de l'actuació <i>push & pull</i> 	<ul style="list-style-type: none"> A partir de les aportacions obtingudes de l'anterior fase es pot plantejar la proposta tècnica inicial, que ha d'incloure les actuacions pull i les actuacions push De la proposta inicial és important detectar-ne els efectes positius que legitimen l'actuació i també els efectes que puguin afectar la mobilitat d'algun col·lectiu en concret. Cal cercar consens per mitigar, si s'escau, els efectes negatius i potenciar-ne els positius Una certa flexibilitat i ajustament en la proposta tècnica i la realització d'ajustaments poden permetre mitigar o anul·lar les queixes existents 	<ul style="list-style-type: none"> La fase d'implantació de l'actuació pot resultar també sensible per les afectacions i dubtes temporals que aquesta pot ocasionar a veïns i comerciants. L'existència d'un referent visible pot ajudar a solucionar aquestes situacions. Un cop finalitzada l'actuació per ser necessari escoltar l'opinió de veïns i comerciants i, potser, realitzar algunes petites accions de seguiment que ajudin a integrar millor l'actuació L'avaluació de resultats a curt i mig termini és essencial per a reforçar els efectes positius de l'actuació. Per això és necessari tenir clar què es vol avaluar (efectes pull i push) i demostrar-los amb dades. Si l'actuació és un èxit aquesta pot actuar com a referent per a futures actuacions similars (transferència), per tant, és necessari explicar-ne bé els resultats i efectes positius.

PREGUNTES CLAU	GRAU D'ACCEPTACIÓ	PROPOSTA TÈCNICA	IMPLEMENTACIÓ/AVALUACIÓ
<ul style="list-style-type: none"> Hi ha una consciència social de la problemàtica associada a la mobilitat i una percepció de la necessitat d'actuar-hi? Cal treballar en la generació d'aquesta consciència social i percepció de la necessitat? Hi ha una oportunitat d'actuar per alguna gran obra prevista? 	<ul style="list-style-type: none"> Hi ha consens polític-tècnic per dur a terme l'actuació? Hi ha alguna obstrucció interna (Ajuntament) temporal o permanent? S'ha implicat en la identificació del problema els que no són favorables a l'actuació? S'ha donat a conèixer el punt de vista dels que hi estan a favor? S'ha difós les idees força? 	<ul style="list-style-type: none"> Hi ha alternatives possibles a l'actuació tècnica inicial per a minimitzar l'afectació als col·lectius que es puguin sentir afectats? S'ha vinculat l'actuació als efectes positius que se n'esperen? (millora espai públic, ambiental) S'ha realitzat algun procés participatiu que legítimi l'actuació? (participació ciutadana, consulta, etc.) De la proposta tècnica: existeixen alternatives en funció de les possibilitats reals de l'actuació prevista inicialment? És possible realitzar una prova pilot que permeti avaluar la idoneïtat de l'actuació? Existeix algun exemple que serveixi de referent per a l'actuació prevista? 	<ul style="list-style-type: none"> S'ha establert algun mecanisme participatiu per a realitzar el seguiment de la implantació de l'actuació? Hi ha un referent visible de l'Ajuntament i/o obra per respondre a incidències dels ciutadans referents a l'obra? S'ha previst l'avaluació dels resultats mitjançant indicadors que demostrin els efectes positius de l'actuació? Hi ha col·lectius d'altres indrets a qui pugui servir d'exemple l'actuació? (transferabilitat, efecte d'oli)